

Ο Ισραήλ εκλεκτός λαός του Θεού; (αρχιμ. Ιάκωβος Κανάκης, Πρωτοσύγκελλος Ι.Μ. Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στο ερώτημα αυτό δεν υπάρχει εύκολη και δεδομένη απάντηση ούτε όμως και αγωνία όταν εμπιστεύεσαι το σχέδιο του Θεού γενικότερα. Είναι όμως ένα θέμα για το οποίο οι θεολόγοι έχουν καταθέσει τις απόψεις τους και δεν μπορούμε να πούμε ότι απόλυτα ισχύει το ένα ή το άλλο. Πάντως σε καμία περίπτωση δεν χρειάζεται ως προς την προσέγγιση του θέματος πανικός ή εμπλοκή εθνικιστικών στοιχείων, αντισημιτιστικών τάσεων κ.α.

Αν δούμε τα πράγματα από την αρχή, όπως η Γένεση τα περιγράφει, ο Θεός δημιουργεί τον Αδάμ, τον άνθρωπο δηλαδή. Μετά τον Κατακλυσμό και άλλα βιβλικά γεγονότα διαλέγει έναν λαό προκειμένου να δώσει τον Νόμο Του και στην συνέχεια εξ' αυτού να γεννηθεί ο Υιός Του. Αδιαμφισβήτητα αυτός ο λαός είναι ο Ισραήλ. Δεν είναι όμως ότι ο Θεός κάνει αυτήν την επιλογή αποκλείοντας τους άλλους λαούς, το αντίθετο. Θέλει μέσα από τον λαό αυτό να δοθεί ο Νόμος του σε όλα τα έθνη. Φαίνεται ωστόσο, μέσα από την Βίβλο, ότι οι Ιουδαίοι ποικιλοτρόπως απέτυχαν να υπηρετήσουν το σχέδιο αυτό του Θεού.

Όμως το ερώτημα παραμένει•γιατί διαλέγει αυτόν τον λαό; Έστω και αν αποδεικνύεται πολύ «μικρός» για μια τέτοια αποστολή.

Πιθανόν να τον επέλεξε ο Θεός διότι ως λαός ήταν δεκτικός στην μονοθεΐα, την οποία, παρά τα ατοπήματά του, διατήρησε στο διάβα των αιώνων. Θα ήταν πολύ πιο δύσκολο να γίνει το ίδιο σε λαούς που πίστευαν σε ειδωλολατρικούς θεούς. Μολαταύτα, δεν μπόρεσαν να δεχθούν τον Ένα μονογενή Σαρκωθέντα Υιό Του, με τραγικές συνέπειες για τους απογόνους τους από τότε μέχρι και σήμερα. Όλο το έργο του Θεού είχε να κάνει με την έλευση Αυτού του Υιού Του, η οποία κατά την γνώμη ορισμένων Πατέρων της Εκκλησίας, ούτως ή αλλιώς όμως θα γινόταν. Δηλαδή θα γινόταν ασχέτως με την πτώση ή μη του ανθρώπου.

Για την σάρκωση του Υιού του Θεού, του Χριστού, από το γένος των Εβραίων, μπορεί να σχετίζεται και η γεωγραφική τους θέση. Εκεί, στην λεκάνη της Μεσογείου, που ήταν κέντρο πολιτισμού (υπάρχει από νωρίς γλώσσα και γραφή), αλλά και εμπορικό κέντρο, το ευαγγελικό μήνυμα θα μπορούσε να «σκορπιστεί» ταχύτατα στα πέρατα του τότε γνωστού κόσμου. Μην ξεχνάμε επίσης ότι στην περιοχή αυτή, εκτός της Εβραϊκής ομιλείται και η Ρωμαϊκή και βεβαίως η καλπάζουσα ελληνική γλώσσα.

Αξίζει όμως να παρατηρήσουμε και κάτι άλλο. Αυτός πού ονομάζουμε «εκλεκτός λαός» δεν ήταν πάντα μια «στενή», «κλειστή» ομάδα Ιουδαίων, αλλά στην «βάση» τους προστίθονταν και άλλοι άνθρωποι που προέρχονται μεν από ειδωλολατρικούς λαούς, αλλά σέβονταν και αναζητούσαν τον Ένα και αληθινό Θεό. Για παράδειγμα η Ρούθ από την Μωάβ, η οποία αν και ειδωλολάτρισσα «έγινε» λαός του Θεού και μάλιστα μπήκε στο γενεαλογικό δέντρο του Χριστού(*Μτ.1,5*).

Και πάλι να σημειωθεί ότι ο Ισραήλ δεν ξεχωρίζεται από τον Θεό για να σωθεί μόνο αυτός, αλλά για να λειτουργήσει ως «ζυμάρη» προκειμένου να ζυμωθεί όλος ο κόσμος. Αυτή η ιδέα αποτελεί κεντρικό άξονα του κηρύγματος των προφητών. Το ίδιο διαβάζουμε σαφώς και στην υπόσχεση του Θεού προς τον γενάρχη Αβραάμ «*καί έν ευλογηθήσονται έν σοί πάσαι αί φυλαί τής γής*» (*Γεν.12,3*).

Παράλληλα, κάποιοι εγείρουν ερωτήματα στο γιατί θα πρέπει να μελετάμε την Παλαιά Διαθήκη με το επιχείρημα αφού αυτή είναι καθαρά ιστορία των Εβραίων. Όμως το πρώτο τμήμα της Αγίας Γραφής, η Παλαιά Διαθήκη, ενώ όντως έχει πολλά ιστορικά στοιχεία δεν είναι ένα ιστορικό και μόνο κείμενο. Είναι ένα ιερό κείμενο που καταγράφει την Αποκάλυψη του Θεού στον κόσμο. Μέσα στα βιβλία της γίνονται φανερά τα σημεία του Θεού από την δημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου έως τα έσχατα. Μέσα στην Παλαιά Διαθήκη μαθαίνουμε το ποιος δημιούργησε τον κόσμο, πόσο «ψηλά» τον τοποθέτησε. Βλέπουμε επίσης την τραγική στιγμή της πτώσης του, αλλά και την υπόσχεση, ήδη από τότε, για την αναδημιουργία του. Αναφέρουμε κλείνοντας τα σπουδαία που καταγράφει σχετικά ο καθηγητής μας κ. Μιλτιάδης Κωνσταντίνου: «Στην ιστορία των προφητών τα όσα συμβαίνουν στον Ισραήλ τίθενται στο υπόβαθρο της ιστορίας των λαών και της παγκόσμιας ιστορίας. Στο τέλος της προφητείας βρίσκεται ο «δούλος του Κυρίου», ο οποίος αποστέλλεται «*είς φῶς ἐθνῶν*» «*είς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς*» και αργότερα στις εσχατολογικές προφητείες, η σωτηρία ανοίγεται σε όλους τους λαούς. Και τέλος ο Ιησούς πεθαίνει στο Σταυρό επειδή «*οὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεός τόν κόσμον*» (*Ἰωαν.3,16*). Καθίσταται επομένως προφανές ότι η ιστορία του Θεού με τον λαό του έχει από την αρχή μέχρι το τέλος την ανθρωπότητα ως στόχο. Όταν χάνεται αυτός ο στόχος... ακόμα και οι πιο συναρπαστικές αφηγήσεις

ακόμα και οι πιο υψηλές ηθικές ή θεολογικές διδασκαλίες παύουν να είναι Αγία Γραφή και καταντούν ευσεβής ιστορία».